Bošnjačko nacionalno vijeće
u Republici Srbiji

I Z V J E Š T A J O R A D U

ZA 2025. GODINU

Novi Pazar

SADRŽAJ

I UVOD 3

II FUNKCIONIRANJE VIJEĆA 8

1. Redovan rad organa i radnih tijela vijeća 8

2. Međuinstitucionalne aktivnosti bošnjačkog nacionalnog vijeća 11

2.1. Učešće u radu Matičnog društva bošnjačkih vijeća 11

2.2. Učešće u radu Koordinacije nacionalnih savjeta nacionalnih manjina Republike Srbije 12

III REDOVNE AKTIVNOSTI VIJEĆA 13

A - Nacionalni blagdani i tradicionalne manifestacije 13

1. februar – Dan novinara Sandžaka 13

21. februar – Dan školstva na bosanskom jeziku u Sandžaku 14

11. maj – Dan bošnjačke nacionalne zastave 14

11. jul – Dan sjećanja na genocid u Srebrenici 16

13. i 14 avgust – Sjenička konferencija - Međunarodna likovna kolonija 2025 17

28. septembar – Dan Bošnjaka 18

25–27. oktobar – Dani samoopredjeljenja 19

20. novembar – Dan Sandžaka 20

B - Značajne aktivnosti Vijeća 22

Posjete domaćih i međunarodnih institucija i organizacija 22

Posjete i sastanci sa predstavnicima institucija i organizacija 24

Tribine i konferencije 25

Svečanosti i akademije 26

Izložbe 27

Promocije 28

Ostale aktivnosti vijeća 29

IV POSEBNI IZVJEŠTAJI 32

A - Obrazovanje na bosanskom jeziku 32

B - Službena upotreba jezika i pisma 39

C - Služba informisanja na bosanskom jeziku 43

D - Pravna služba 43

IV PODACI O RADU GLAVNOG UREDA, PODRUČNOG UREDA U PRIJEPOLJU I STRUČNIH SLUŽBI VIJEĆA 45

I UVOD

Bošnjačko nacionalno vijeće predstavlja najviše političko i predstavničko tijelo Bošnjaka u Republici Srbiji, državni je organ manjinske samouprave.

Zakonom o nacionalnim savjetima nacionalnih manjina, Bošnjačkom nacionalnom vijeću dodijeljena su javna ovlaštenja koja omogućavaju djelovanje u oblastima obrazovanja na bosanskom jeziku, službene upotrebe maternjeg jezika i pisma, informisanja i kulture. Zakonom je utvrđeno da Vijeće, u okviru svojih nadležnosti, zauzima stavove, pokreće inicijative, predlaže mjere, donosi akte i preduzima korake po svim pitanjima koja se neposredno odnose na položaj, identitet i prava bošnjačke nacionalne zajednice. Ovlaštenja Vijeća obuhvataju učešće u odlučivanju i samostalno odlučivanje u cilju ostvarivanja kolektivnih prava Bošnjaka u Republici Srbiji.

U tom okviru, Vijeće kontinuirano prati stanje ostvarivanja prava Bošnjaka, analizira potrebe zajednice, te predlaže mjere radi unapređenja položaja Bošnjaka u Republici Srbiji.

Bošnjačko nacionalno vijeće, u izvještajnom periodu, djelovalo je punim institucionalnim kapacitetom i realizovalo planirane aktivnosti.

Tokom 2025. godine obilježeni su svi značajni datumi iz bošnjačke nacionalne historije i kulture, uz organizaciju manifestacija koje afirmišu nacionalni identitet i doprinose jačanju kulturne autonomije.

Posebno važan segment rada odnosio se na unapređenje obrazovanja na bosanskom jeziku te kontinuirano jačanje institucionalnih mehanizama koji omogućavaju dosljedno ostvarivanje ovog ustavnog i zakonskog prava. Na osnovu praćenja i analize cjelokupnog procesa obrazovanja utvrđeni su izazovi i prepreke i pristupalo se rješavanju i podršci u njihovom prevazilaženju. Vijeće na polju obrazovanja, od uvođenja cjelokupne nastave na bosanskom jeziku, postiže izuzetne rezultate.

Paralelno s tim, brojni projekti iz oblasti kulture doprinijeli su povećanju vidljivosti bošnjačke zajednice i jačanju njenog položaja na nacionalnom nivou.

Kroz različite programske aktivnosti, Vijeće je nastojalo dodatno unaprijediti promovisanje kulturne baštine i savremenog stvaralaštva. Poseban akcenat stavljen je na institucionalizaciju ključnih kulturnih projekata, pružanje podrške obrazovnim ustanovama koje realizuju nastavu na bosanskom jeziku, kao i intenziviranje saradnje sa lokalnim samoupravama u svim sandžačkim opštinama.

Ono čime se Vijeće posebno ponosi u 2025. godini jesu projekti iz oblasti kulturne historije, književnosti i likovne umjetnosti Bošnjaka, među kojima se, u ovoj godini, izdvajaju interpretacije *Bošnjačka drama 20. stoljeća* i priručnik *Likovna umjetnost u kulturnoj historiji Bošnjaka.* Ovi projekti realizovani su u saradnji sa ustanovama koje je Vijeće osnovalo i koje kontinuirano doprinose razvoju bošnjačke kulturne i naučne infrastrukture.

Projekat *Likovna umjetnost u kulturnoj historiji Bošnjaka*, koji je izdao Centar za unapređenje obrazovanja i odgoja na bosanskom jeziku „Isa-beg Ishaković“ i projekat *Bošnjačka drama 20. stoljeća*, čiji je izdavač Zavod za kulturu sandžačkih Bošnjaka u Republici Srbiji, finansijski su podržani od strane Ministarstva za ljudska i manjinska prava i društveni dijalog preko Budžetskog fonda za nacionalne manjine.

Na polju unapređenja službene upotrebe bosanskog jezika i pisma sprovedena je važna aktivnost, sa ciljem prikupljanja relevantne dokumentacije i podataka o stepenu i načinu primjene odluka o službenoj upotrebi bosanskog jezika i pisma u sandžačkim opštinama. Na osnovu obimnog istraživanja, kao i istraživanja iz prethodnih godina, skupljene su sve relevantne informacije o trenutnom stanju na osnovu kojih su utvrđeni problemi i nedostaci te su date primjedbe i preporuke za unapređenje u ovoj oblasti.

U izvještajnom periodu, Vijeće je kontinuirano pratilo ostvarivanje prava Bošnjaka te je blagovremeno i adekvatno reagovalo na sve oblike kršenja ljudskih i manjinskih prava. U tom smislu, obraćalo se nadležnim državnim organima, domaćim nezavisnim institucijama, uključujući Zaštitnika građana i Povjerenicu za zaštitu ravnopravnosti, kao i međunarodnim organizacijama i institucijama koje prate stanje ljudskih i manjinskih prava.

Stanje demokratije, vladavina prava, medijske slobode kao i nivo poštovanja ljudskih i manjinskih prava ostaju ključni problemi sa kojima se Republika Srbija suočava u procesu pristupanja Evropskoj uniji. U tom smislu Bošnjačko nacionalno vijeće prati društvene procese i obavještava o stanju demokratije i poštovanja manjinskih prava, kao i svim problemima i izazovima sa kojima se Bošnjaci u Republici Srbiji suočavaju.

Vijeće je učestvovalo u procesu izrade Akcionog plana (AP) za ostvarivanje prava manjina u okviru Poglavlja 23 te je u tom procesu dostavilo konkretne prijedloge aktivnosti usmjerenih na unapređenje položaja i statusa Bošnjaka u Republici Srbiji. Međutim, sa žaljenjem Vijeće konstatuje da proces izrade prijedloga Akcionog plana nije bio u dovoljnoj mjeri inkluzivan, te da su izostala prihvatanja suštinskih prijedloga koji bi predstavljali ključne korake ka uspostavljanju pune ravnopravnosti i potpunom ostvarivanju prava manjinskih zajednica, kao i uklanjanju postojećih prepreka u tom pogledu. Prijedlog Akcionog plana je potom upućen u javnu raspravu, u okviru koje je Vijeće dostavilo dodatne komentare i sugestije.

Uprkos iskazanoj spremnosti Vijeća da učestvuje u izradi prijedloga izmjena i dopuna Zakona o nacionalnim savjetima nacionalnih manjina, nadležno ministarstvo nije uvažilo navedenu inicijativu, te u sastav radne grupe zadužene za izradu prijedloga nije uključilo predstavnike Bošnjačkog nacionalnog vijeća.

Vijeće je iskoristilo zakonom propisano pravo i predložilo kandidata za člana Savjeta Regulatornog tijela za elektronske medije (REM), pri čemu je oko navedene kandidature postojao konsenzus svih manjinskih nacionalnih zajednica. Uprkos tome, i dalje su evidentni brojni problemi i izazovi sa kojima se Bošnjaci suočavaju u oblasti medija. Posebno je izražen problem postupanja Javnog medijskog servisa Republike Srbije (RTS), koji i dalje, suprotno ustavnim i zakonskim odredbama, ne osigurava adekvatnu zastupljenost Bošnjaka niti upotrebu bosanskog jezika u svojim programima. Na javnim medijskim servisima u Republici Srbiji i dalje ne postoji redakcija na bosanskom jeziku, niti je osigurana sistemska i sadržajna zastupljenost bošnjačke zajednice, njene kulture i identiteta. U slučajevima kada se sadržaji koji se odnose na Bošnjake pojavljuju u programima, oni su često predstavljeni na senzacionalistički, a nerijetko i tabloidni način.

Po svim pitanjima ugrožavanja prava Bošnjaka, Vijeće se obraća relevantnim međunarodnim organizacijama i institucijama koje djeluju u Republici Srbiji, sa ciljem ukazivanja na stanje prava i položaja Bošnjaka.

Ostvarujući svoje pravo u oblasti visokog obrazovanja, Vijeće je u toku ove godine nastavilo da prati sva dešavanja na Državnom univerzitetu u Novom Pazaru (DUNP). U vezi sa ovim Vijeće je još tokom 2024. godine reagovalo, iniciralo razgovore, sastanke i ukazivalo na probleme.

Vijeće je iznijelo svoj stav po pitanu postupaka i nestručnog rada rukovodstva Državnog univerziteta koji su doveli do gašenja studijskih programa, isključivanja bosanskog jezika i književnosti te istjerivanja uglednih profesora. Vijeće ostaje dosljedno u zaštiti interesa studenata, nastavnog kadra i bošnjačke zajednice, te će nastaviti koristiti sve institucionalne mehanizme kako bi se zaustavile zloupotrebe i sačuvala ova obrazovna ustanove od izuzetnog značaja za Novi Pazar, Sandžak i cijelu Republiku Srbiju.

Tokom 2025. godine nastavili smo da jačamo i unapređujemo saradnju sa Bosnom i Hercegovinom, Republikom Turskom, kao i sa predstavnicima Bošnjaka u svim zemljama regiona. Poseban značaj imalo je jačanje saradnje sa Bošnjacima u južnom dijelu Sandžaka, u Crnoj Gori.

Intenzivirana je i saradnja sa Bošnjacima iz regiona uspostavljanjem Ureda „Matično društvo bošnjačkih vijeća“, tijela koje okuplja sva bošnjačka vijeća s prostora bivše Jugoslavije i organizacije Bošnjaka iz dijaspore. Institucionalno povezivanje u ovom okviru omogućava promocije, unapređenja i prezentacije temeljnih elemenata identiteta bošnjačkog naroda, u oblastima simbola Bošnjaka, bosanskog jezika i književnosti, historije, geografije, muzičke, likovne i druge umjetnosti, kulturnog naslijeđa, te potrebe za djelovanjem u cilju definisanja sadržaja udžbenika iz grupe predmeta od nacionalnog značaja za Bošnjake.

Kroz Koordinaciju nacionalnih vijeća nacionalnih manjina u Republici Srbiji, nastavili smo i unaprijedili saradnju sa ostalim nevećinskim narodima u Srbiji.

Tokom 2025. godine Bošnjačko nacionalno vijeće ostvarilo je intenzivnu saradnju sa brojnim domaćim i međunarodnim institucijama, ambasadama i organizacijama. Predstavnici Vijeća učestvovali su na konferencijama, forumima, sastancima, radnim posjetama u različitim državnim, diplomatskim i međunarodnim okvirima. Istovremeno, predstavnici institucija i organizacija iz zemlje i inostranstva posjećivali su Vijeće. Ove aktivnosti dale su značajan doprinos jačanju institucionalne saradnje, unapređenju razmjene informacija i jačanju položaja Bošnjaka u Republici Srbiji.

Bošnjačko nacionalno vijeće, kao osnivač ustanova Zavoda za kulturu sandžačkih Bošnjaka u Republici Srbiji, Centra za unapređenje obrazovanja i odgoja na bosanskom jeziku „Isa-beg Ishaković“, Ustanove „Sandžačke igre“, kao i Fondacije „Memorijalni centar Hadžet“ kontinuirano je, u cilju unapređenja njihovog rada, podsticalo saradnju i koordinaciju kroz partnerski odnos u sprovođenju zajedničkih projekata i aktivnosti.

Sve navedene aktivnosti potvrđuju stratešku ulogu Bošnjačkog nacionalnog vijeća kao krovne institucije koja štiti, afirmiše i njeguje identitet, jezik, kulturu i prava Bošnjaka.

Treba naglasiti da ovaj izvještaj predstavlja samo kraći izvod iz aktivnosti koje smo realizovali tokom 2025. godine te se za sve pojedinačne aktivnosti detaljne informacije nalaze na zvaničnom sajtu Vijeća, www.bnv.org.rs, kao i u drugim izvještajima, informacijama, dokumentima, odlukama, rješenjima i sl.

II FUNKCIONIRANJE VIJEĆA

Bošnjačko nacionalno vijeće, u skladu sa važećim zakonima i svojim Statutom, preko nadležnih organa samostalno ostvaruje povjerena ovlaštenja u oblastima obrazovanja, kulture, informisanja i službene upotrebe jezika i pisma.

1. Redovan rad organa i radnih tijela vijeća

Bošnjačko nacionalno vijeće, u skladu sa zakonom, inicira donošenje i prati sprovođenje zakona i drugih propisa iz navedenih oblasti, kao i propisa kojima se uređuju ustavom zagarantovana prava Bošnjaka. Vijeće je ovlašteno da zauzima stavove, pokreće inicijative i preduzima mjere u vezi sa pitanjima od neposrednog značaja za položaj, identitet i prava pripadnika bošnjačke nacionalne zajednice. Radeći u skladu sa Statutom i Poslovnikom o radu, sjednice Vijeća se održavaju prema potrebi, a obavezno u slučajevima razmatranja pitanja i odluka iz nadležnosti Vijeća. Sjednice su sazivane i u posebnim okolnostima, kao odgovor na hitna, prioritetna ili specifična pitanja.

U izvještajnom periodu Vijeće je održalo 3 sjednice:

- 12. redovna sjednica Vijeća, 28. aprila 2025. godine;
- 13. sjednica Vijeća, 8.jula 2025. godine – posvjećenu sjećanju na ubijene Bošnjake u Genocidu u Srebrenici;
- 14. redovna sjednicu Vijeća, 26. decembra 2025. godine.

Na 13. sjednici posvjećenoj sjećanju na ubijene Bošnjake u Genocidu u Srebrenici Vijeće je usvojilo zaključak kojim poziva Vladu Republike Srbije da pokrene inicijativu za usvajanje Zakona o lustraciji i izmjene i dopune zakona kojim bi se zabranilo i sankcionisalo negiranje genocida nad bošnjačkim narodom u Srebrenici, kao i veličanje i javno promovisanje osuđenih ratnih zločinaca. Zatraženo je da se 11. juli proglasi Danom sjećanja na genocid u Republici Srbiji, te da se na adekatavan način obilježava, kao i da se putem obrazovno-odgojnog sistema Republike Srbije, razvijaju i integrišu programi i sadržaji kojima se afirmiše kultura sjećanja i koji će budućim generacijama prenijeti pouke iz genocida s ciljem sprečavanja njihovog ponavljanja.

Izvršni odbor Vijeća, shodno Poslovniku i Statutu, izvršavao je ovlaštenja koja su mu povjerena od strane Vijeća, te obavljao poslove pripreme i razmatranja ključnih akata za rad Vijeća.

U njegovu nadležnost je izrada prijedloga finansijskog plana (budžeta), finansijskog izvještaja i završnog računa Vijeća, kao i utvrđivanje prijedloga odluka koje donosi Vijeće. Izvršni odbor prati i kontroliše sprovođenje svih usvojenih odluka.

Izvršni odbor je uspješno proveo i povjerena ovlaštenja u oblastima obrazovanja na bosanskom jeziku, razvoja i afirmacije bošnjačke kulture, unapređenja službene upotrebe bosanskog jezika i pisma, te informisanja na bosanskom jeziku. U okviru svojih nadležnosti, razmatrao je prijedloge i inicijative, zauzimao stavove, predlagao i preduzimao mjere u vezi sa pitanjima od neposrednog značaja za položaj, identitet i prava pripadnika bošnjačke nacionalne manjine.

Članovi Izvršnog odbora Vijeća učestvovali su na konferencijama, forumima, sastancima, radnim posjetama i konsultacijama u zemlji i inostranstvu.

Sjednice Izvršnog odbora održavane su u skladu sa organizacionim potrebama i dinamikom rada. U izvještajnom periodu Izvršni odbor Vijeća je održao 22 sjednice.

U skladu sa Statutom i Poslovnikom Vijeća, članovi Izvršnog odbora, starajući se o sprovođenju ovlaštenja iz oblasti za koju su zaduženi, shodno zakonu i Statutu na održanim sjednicama, između ostalog, usvojili su:

- Izvještaj o godišnjem popisu osnovnih sredstava u 2024. godini;
- Planove rada svih odbora Vijeća za 2025. godinu;
- Podršku projektu nevladine organizacije „Svetionik“ pod nazivom „Doniraj stipendiju“;
- Odluku o usvajanju završnog računa za 2024. godinu;
- Prvu izmjenu Finansijskog plana - budžet Bošnjačkog nacionalnog vijeća u Republici Srbiji za 2025. godinu;
- Odluku o prijedlogu člana Savjeta za bezbjednost Skupštine opštine Tutin;
- Prijedlog odluke o potvrđivanju Sporazuma o saradnji između Bošnjačkog nacionalnog vijeća i Instituta za jezik Univerziteta u Sarajevu od 30.01.2025. godine;
- Prijedlog odluke o potvrđivanju Memoranduma o saradnji između Bošnjačkog nacionalnog vijeća i Ureda Vlade Kantona Sarajevo za dijasporu od 11.02.2025. godine;
- Odluku o usvajanju izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja za 2024. godinu;

- Odluku o godišnjem popisu i obrazovanju komisije za popis osnovnih sredstava u 2025. godini;
- Prva izmjena Finansijskog plana - budžet Bošnjačkog nacionalnog vijeća u Republici Srbiji za 2026. godinu – utvrđivanje prijedloga za sjednicu Vijeća,
- Izvještaj o radu Bošnjačkog nacionalnog vijeća za 2025. godinu;
- Izvještaj o radu ustanova Bošnjačkog nacionalnog vijeća za 2025. godinu.

Stručni odbori Vijeća u skladu sa Poslovnikom i Statutom Vijeća pripremali su prijedloge odluka, strategije, planove, programe, platforme i pokretali inicijative za potrebe Vijeća radi ostvarivanja prava Bošnjaka garantovanih Ustavom i zakonom. Stručni odbori Vijeća inicirali su i rasprave o pojedinim pitanjima u skladu sa zakonom, Statutom i odlukama Vijeća.

Članovi odbora Vijeća učestvovali su u ime Vijeća na konferencijama, forumima, sastancima, radnim posjetama u zemlji i inostranstvu.

U 2025. godini u Bošnjačkom nacionalnom vijeću održane su sjednice odbora Vijeća, i to:

– 7 sjednica Odbora za obrazovanje na bosanskom jeziku;
– 4 sjednice Odbora za kulture;
– 2 sjednica Odbora za informisanje;
– 6 sjednica Odbora za službenu upotrebu jezika i pisma; i
– 3 sjednice Odbora za kontrolu i nadzor ostvarivanja prava Bošnjaka.

2. Međuinstitucionalne aktivnosti bošnjačkog nacionalnog vijeća

Bošnjačko nacionalno vijeće aktivno učestvuje u radu različitih predstavničkih i koordinacionih tijela, kako na nacionalnom, tako i na regionalnom nivou, doprinoseći jačanju saradnje i institucionalnog djelovanja bošnjačke zajednice. U skladu sa tim Vijeće je članica Matičnog društva bošnjačkih vijeća, ali i dio Koordinacije nacionalnih vijeća nacionalnih manjina u Republici Srbiji.

2.1. Učešće u radu Matičnog društva bošnjačkih vijeća

Tokom juna, u okviru održavanja 4. sjednice Matičnog društva u prostorijama Vijeća kongresa bošnjačkih intelektualaca (VKBI) u Sarajevu, održana je prva konstituirajuća sjednica Odbora za bosanski jezik i književnost Matičnog društva, pod predsjedavanjem prof. dr. Seada Šemsovića, potpredsjednika Bošnjačkog nacionalnog vijeća.

Bošnjačko nacionalno vijeće u Srbiji bilo je domaćin 5. sjednice Matičnog društva bošnjačkih vijeća, koja je održana septembru 2025. godine, u Novom Pazaru. Sjednici su prisustvovali predstavnici bošnjačkih vijeća iz različitih država, a razgovaralo se o ključnim temama od značaja za unapređenje saradnje, koordinaciju zajedničkih aktivnosti te jačanje institucionalnog djelovanja bošnjačkih predstavničkih tijela. Predstavnici članica Matičnog društva podnijeli su izvještaje o aktivnostima u periodu između dvije sjednice, te se razgovaralo o prijedlozima aktivnosti za 2026. godinu, s ciljem izrade zajedničkog Plana i programa rada Matičnog društva.

U organizaciji Matičnog društva bošnjačkih vijeća, a u okviru programa obilježavanja 28 septembra – Dana Bošnjaka održan je okrugli sto na temu „Revizionizam i bošnjački identitet u regionu - izazovi i odgovori“.

Učešće na ovom okruglom stolu su uzeli, pored članova Matičnog društva bošnjačkih vijeća, i istaknuti profesori, istraživači i naučni radnici iz Srbije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Sjeverne Makedonije, Kosova i Turske.

Nakon održanog okruglog stola u Kulturnom centru u Novom Pazaru, održana je konferencija za medije na kojoj su predstavljeni usvojeni zaključci.

Matično društvo bošnjačkih vijeća, izrazilo je punu podršku Bošnjačkom nacionalnom vijeću u Srbiji u njegovoj borbi za ostvarivanje svih nacionalnih prava Bošnjaka u Sandžaku i Srbiji i nastojanjima da osiguraju demokratski ambijent u kojem će se poštivati ljudska i manjinska prava i slobode i gajiti institucionalna zaštita identitetskih i drugih posebnosti, svih naroda i građana.

2.2. Učešće u radu Koordinacije nacionalnih savjeta nacionalnih manjina Republike Srbije

Rukovodstvo Vijeća je redovno prisustvovalo sjednicama Koordinacije nacionalnih vijeća nacionalnih manjina na kojima se razmatraju sva pitanja od važnosti za rad ovih najviših predstavničkih tijela u Republici Srbiji.

Koordinacija nacionalnih vijeća održala je svoj sastanak u oktobru u Beogradu, na kojem su razmatrana pitanja od važnosti za rad ovih najviših predstavničkih tijela. Važne teme su bile aktivnosti oko izrade Akcionog plana za prava nacionalnih manjina, iniciranje izmjena Zakona o nacionalnim savjetima nacionalnih manjina, kao i neke od redovnih aktivnosti sa kojima se vijeća susreću u svome radu.

Nakon nešto više od godinu dana Hrvatsko nacionalno vijeće završilo je svoj mandat na čelu Koordinacije, a predsjedavanje u narednom periodu ovim kolektivnim organom preuzelo je Bunjevačko nacionalno vijeće.

Za potpredsjednika izabran je predsjednik Vlaškog nacionalnog vijeća, pa je time određeno da će oni i preuzeti predsjedavanje tokom narednog mandata.

III REDOVNE AKTIVNOSTI VIJEĆA

Bošnjačko nacionalno vijeće, u cilju ostvarivanja prava Bošnjaka i na osnovu ovlaštenja datih zakonima, realizovalo je niz projekata u oblastima obrazovanja, kulture, informisanja i službene upotrebe jezika i pisma.

Tokom izvještajnog perioda, Vijeće je kontinuirano radilo na unapređenju institucionalnog djelovanja, te na razvijanju saradnje sa drugim nacionalnim vijećima, međunarodnim i domaćim organizacijama, udruženjima i stručnim institucijama. U tom okviru Vijeće je organizovalo, učestvovalo u organizaciji i prisustvovalo brojnim aktivnostima od značaja za bošnjačku zajednicu.

A - Nacionalni blagdani i tradicionalne manifestacije

U oblasti zaštite i unapređenja kulture Bošnjaka, Vijeće je organizovalo obilježavanje značajnih datuma i tradicionalnih manifestacija koje imaju poseban historijski, kulturni i identitetski značaj za bošnjačku nacionalnu zajednicu.

1. februar – Dan novinara Sandžaka

Bošnjačko nacionalno vijeće je i ove godine obilježilo 1. februar - Dan novinara Sandžaka, ističući doprinos novinarske profesije u očuvanju istine, pravde i objektivnog informisanja u savremenom društvu. Povodom ovog datuma, Vijeće je organizovalo javnu tribinu pod nazivom „Uloga novinara u očuvanju istine i pravde u turbulentnim

vremenima“, na kojoj su učešće uzeli Ariana Saračević-Helać i Galib Gicić, predsjednik Odbora za informisanje.

U okviru programa predstavljena je i knjiga „Pogrom nad Bošnjacima“, uz promotivno izlaganje autora Muhameda Mulaganovića i promotora Hivza Gološa.

21. februar – Dan školstva na bosanskom jeziku u Sandžaku

Obilježavanje Dana školstva na bosanskom jeziku i Međunarodnog dana maternjeg jezika, realizovano je kroz bogat edukativni program. Vijeće je organizovalo javnu tribinu pod nazivom „Roboti koji govore i djeca koja ne govore: problemi i rješenja“, te radionicu namijenjenu roditeljima djece od pripremno predškolskog uzrasta pa naviše.

Učesnici tribine bili su: dr. Jasmin Hodžić, direktor Instituta za jezik Univerziteta u Sarajevu, prof. dr. Muljaim Kaćka, klinički logoped i rehabilitator, hifz. dr. med. Omar Nuhić, specijalista funkcionalne medicine.

U saradnji sa Centrom za unapređenje obrazovanja i odgoja na bosanskom jeziku „Isa-beg Ishaković“, održano je stručno predavanje „Inovativni nastavnici mijenjaju obrazovanje i inspirišu druge“, koje je vodio Milan Petrović, autor programa BAŠ Čas.

11. maj – Dan bošnjačke nacionalne zastave

Bošnjačka nacionalna zastava, sa ljiljanima i polumjesecima, je historijski simbol i opredjeljenje jednog starog evropskog autohtonog naroda iz prošlosti prema budućnosti, ali je i podsjetnik na to ko su Bošnjaci i koji je put bošnjačkog naroda kao zajednice.

Obilježavanje Dana bošnjačke nacionalne zastave ove godine organizovan je pod sloganom „Moja zastava – moj ponos“ i podrazumijevalo je niz aktivnosti koje si u okviru ove manifestacije realizovane.

Program je počeo 9. maja promocijom prvog broja Sandžačkog zbornika, a već 10. maja održani su Drugi naučni sandžački susreti koje je Bošnjačko nacionalno vijeće u Republici Srbiji organizuje sa Bošnjačkim vijećem u Crnoj Gori.

Istog dana održana je i 16. Smotra bošnjačkih narodnih igara – SBONI 2025, a samoj smotri prethodio je svečani defile folklornih ansambala, gostiju manifestacije, koji su se predstavili svojom nošnjom, pjesmom i igrama, unoseći duh raznolikosti i zajedništva u ovaj značajan događaj.

Centralni događaj svečano podizanje bošnjačke nacionalne zastave održao se 11. maja u podne, ispred sjedišta Bošnjačkog nacionalnog vijeća.

U danima koji su obuhvaćeni ovim blagdanom, program je obuhvatio i promocije knjiga, izložbe, predavanja, kulturno-obrazovne priredbe, kao i radionice za djecu s posebnim potrebama na kojima su učešće uzeli eminentni stručnjaci, sve s ciljem da se Dan nacionalne zastave Bošnjaka obilježi inkluzivno, dostojanstveno i sa snažnom porukom o važnosti očuvanja bošnjačkog identiteta i zajedničkih vrijednosti.

Poseban akcenat stavljen je na promociju bosanskog jezika, kroz naučnu konferenciju i promociju X i XI toma Rječnika bosanskog jezika akademika Dževada Jahića.

Aktivnosti:

- promocija prvog broja Sandžačkog zbornika;
- drugi Naučni sandžački susreti, međunarodni naučni skup „Bosanski jezik – historijski razvoj i savremeni trenutak“;
- defile učesnika kroz grad i 16. Smotra bošnjačkih narodnih igara – SBONI 2025 u Koncertnoj dvorani u Novom Pazaru;
- svečano podizanje Bošnjačke zastave na platou Bošnjačkog nacionalnog vijeća
- priredba povodom Dana zastave u OŠ „Svetozar Marković“ u Brodarevu, u Prijepolju
- promocija knjige Nermina Goruždića, te otvorena izložba slika Sefedina Fakovića, u Tutinu;
- izložba slika sa likovne kolonija „Sjenica 2024“, u zavičajnom muzeju u Proboju
- promocija knjige „Islamska epigrafika u svjetlu nišana“ autora Nesipa Pepića, u Prijepolju;

- javna tribina: Suočavanje s problemom nepravilnog psihofizičkog razvoja djece „Od bešike do robotike" u BNV-u;
- radionica za udruženja koji rade sa mentalno nedovoljno razvijenim osobama i roditeljima;
- promocija X i XI toma Rječnika bosanskog jezika, akademika Dževada Jahića.

11. jul – Dan sjećanja na genocid u Srebrenici

Kao i prethodnih godina, 11. jula, Bošnjačko nacionalno vijeće je i ove godine obilježilo Dan sjećanja na genocid nad Bošnjacima u Srebrenici. Program je imao niz aktivnosti, a započeo je postavljanjem transparenta na gradskom bedemu sa porukom koja je imala za cilj odavanja počasti žrtvama, izražavanje solidarnosti sa njihovim porodicama kao i održavanje sjećanja na ovaj događaj.

Vijeće je organizovalo prijem za porodice porijeklom iz Srebrenice, Potočara i Višegrada a koje od devedesetih, nakon rata i danas žive u Novom Pazaru.

Održana je posebna sjednica Vijeća posvećena 30. godišnjici genocida nad Bošnjacima u Srebrenici, na kojoj su vijećnici izrazili saosjećanje i solidarnost sa porodicama ubijenih u genocidu nad Bošnjacima u Srebrenici i iskazali spremnost da čuvaju sjećanje na njih kao trajnu opomenu protiv zla i neljudskosti.

Sjednici su, pored vijećnika i članova odbora Vijeća, prisustvovali bošnjački narodni poslanici u Skupštini Srbije, predsjednici sandžačkih opština, međunarodnih organizacija iz Sandžaka, porodice ubijenih koji su porijeklom iz Srebrenice, Prijedora, Višegrada a danas žive u Sandžaku, kao i predstavnici nevladinih organizacija.

Na sjednici Vijeće je usvojilo zaključak kojim poziva Vladu Republike Srbije da pokrene inicijativu za usvajanje Zakona o lustraciji i izmjene i dopune zakona kojim bi se zabranilo i sankcionisalo negiranje genocida nad bošnjačkim narodom u Srebrenici, kao i veličanje i javno promovisanje osuđenih ratnih zločinaca.

Nakon sjednice, svi prisutni sa okupljenim građanima, su prisustvovali otvaranju dokumentarne izložbe „Kad vrijeme utihne“ na Gradskom šetalištu u Novom Pazaru. Izložbu su pripremili Bošnjačko nacionalno vijeće i Memorijalni centar Srebrenica.

Delegacija Bošnjačkog nacionalnog vijeća, prisustvovala je u Memorijalnom centru Potočari u Srebrenici, komemoraciji i kolektivnoj dženazi.

Aktivnosti:

- postavljanje transparenta na gradskom Bedemu - 30 godina genocida nad Bošnjacima u Srebrenici - Da se ne zaboravi;
- prijema za porodica iz Srebrenice u prostorijama Bošnjačkog nacionalnog vijeća;
- posebna sjednica Vijeća;
- otvaranje izložbe „Kada vrijeme utihne“ na gradskom šetalištu, u organizaciji BNV-a i MC Srebrenica;
- posjeta i prisustvo obilježavanju 30. godišnjice u Srebrenici;

13. i 14 avgust – Sjenička konferencija - Međunarodna likovna kolonija 2025

U znak sjećanja na Sjeničku konferenciju iz avgusta 1917. godine, historijski značajnog događaja kao jednog od tri ključna trenutka u novijoj historiji Sandžaka, uz ZAVNOS iz 1943. i referendum građana Sandžaka o autonomiji Sandžaka iz 1991. godine Vijeće je organizovalo sada već tradicionalnu Međunarodnu likovnu koloniju 2025.

Ovogodišnja, deveta po redu Likovna kolonija održana je prvi put u Novom Pazaru a radovi nastali tokom kolonije su imali posebnu misiju i rađeni su na temu “Kulturno-historijsko naslijeđe Sandžaka”

Kao i prethodnih godina kolonija je imala međunarodni karakter uz učešće umjetnik iz zemlje, regiona i Republike Turske, a umjetnici su kroz svoje radove sačuvali i prenijeli priče o bogatoj prošlosti Sandžaka.

28. septembar – Dan Bošnjaka

Centralna svečanost povodom 28. septembra - Dana Bošnjaka bila je Svečana akademija i okupila je brojne goste zemlje i regiona, predstavnike institucija, ambasada, narodni poslanici, ministarstava iz Srbije i Crne Gore, predstavnike bošnjačkih vijeća iz regiona, vjerskog života, nacionalnih vijeća u Srbiji, te predstavnici lokalnih samouprave iz sandžačkih opština.

Program obilježavanja je naglasio kulturno-umjetničko stvaralaštvo, historijsku baštinu i savremene tokove bošnjačkog identiteta. Svečanost je upotpunjena bogatim umjetničkim programom, u kojem su učestvovali istaknuti bošnjački umjetnici, solistica Mubera Škrijelj, Hor Isa-beg, Almedin Varošanin, uz recital glumice Regionalnog pozorišta Novi Pazar Lemane Binjoš sa riječima Alije Isakovića i Nedžada Ibrišimovića.

U okviru programa obilježavanja 28. septembra – Dana Bošnjaka, upriličeno je otvaranje izložbe slika sa Devete međunarodne likovne kolonije 2025.

U okviru programa obilježavanja Dana Bošnjaka, Vijeće je bilo domaćin pete sjednice Matičnog društva bošnjačkih vijeća, koja je održana 29. septembra 2025. godine. Matično društvo je prihvatilo i potvrdilo zaključke Okruglog stola „Revizionizam i bošnjački identitet u regionu - izazovi i odgovori“.

Program obilježavanja Dana Bošnjaka je realizovan u saradnji sa Gradom Novim Pazarom, Opštinom Tutin i Kulturnim Centrom Novi Pazar.

Aktivnosti:

- Svečani prijem i otvaranje izložbe „Biserje Bošnjaka“ Emira Isovića, Kulturni centar Novi Pazar;
- Svečana akademija, Koncertna dvorani Kulturnog centra Novi Pazar;
- Izložba slika sa IX Međunarodne Likovne kolonije 2025 „Kulturno nasljeđe Sandžaka“, BNV;
- Okrugli sto: „Revizionizam i bošnjački identitet u regionu – izazovi i odgovori”, Kulturni centar Novi Pazar;
- Sjednica Matičnog društva bošnjačkih vijeća, BNV;

25–27. oktobar – Dani samoopredjeljenja

Dani samoopredjeljenja su tradicionalna manifestacija Vijeća kojom obilježavamo jedan od tri ključna datuma u historiji Bošnjaka, dana kada su građani Sandžaka pokazali jedinstvo i opredjeljenje ka evropskim vrijednostima i očuvanju mira, međuvjerske i međunacionalne tolerancije i suživota na prostoru Sandžaka.

Dani samoopredjeljenja predstavljaju trenutke u kojima ističemo naše nastojanje da sačuvamo bošnjački nacionalni i sandžački regionalni identitet, bosanski jezik, kulturu i sve vrijednosti koje čine temelj pravednog društva. U okviru programa obilježavanja, aktivnosti su bile usmjerene na unapređenje kvaliteta nastave na bosanskom jeziku kroz seminare za nastavni kadar, te na podizanje svijesti o značaju kulturnog identiteta i pravu građana da odlučuju o svojoj budućnosti. Program je dodatno upotpunjen promocijom knjige i otvaranjem izložbe Međunarodne likovne kolonije „Sjenica 2025“.

U prostorijama Vijeća organizovana je i tribina „Od ZAVNOS-a do danas“, učesnici tribine prof. dr. Zećir Ramčilović, Muhedin Fijuljanin, Admir Lisica i Mirza Hajdinović, govorili su kroz historijski pregled i analizu razvoja Sandžaka, od formiranja ZAVNOS-a 1943. godine do savremenog trenutka, i istakli značaj samoopredjeljenja, autonomije, kulturnog identiteta i pravu građana da odlučuju o svojoj budućnosti.

Bošnjačko nacionalno vijeće i Centar „Isa-beg“ organizovali su akreditovani seminar „Pravopisna norma bosanskoga jezika“, za profesore u brodarevskoj školi u Opštini Prijepolje, a u *Kući mira* u Tutinu, održana je promocija priručnika „Likovna umjetnost u kulturnoj historiji Bošnjaka“ i otvorena izložba slika nastalih na ovogodišnjoj Likovnoj koloniji Vijeća.

U okviru programa obilježavanja promovisana je i knjiga „Alhamijado književnost u dijalogu“ autora dr. Fuada Baćićanina koja je okupila veliki broj ljubitelja književnosti, kulturnih radnika, predstavnika institucija i poštovalaca alhamijado tradicije. Ovaj značajni kulturni događaj potvrdio je snažnu zainteresovanost javnosti za očuvanje i razumijevanje kulturno-historijskog naslijeđa Sandžaka i šireg južnoslavenskog prostora. Promotori knjige su govorili o vrijednosti alhamijado književnog naslijeđa, njegovoj složenosti i mjestu koje ova knjiga zauzima u savremenim istraživanjima bosansko-muslimanske književnosti.

Manifestacija Dani samoopredjeljenja tradicionalno je bila ispunjena naučnim i kulturnim sadržajima, a ove godine realizovane su sljedeće aktivnosti:

- Seminar „Pravopisna norma bosanskoga jezika“ u saradnji sa ustanovom Centar „Isa-beg Ishaković” u Brodarevu, Prijepolje;
- Tribina otvorenog dijaloga „Od ZAVNOS-a do danas“ u BNV-u;
- Izložba slika „Sjenica 2025“ u Tutinu;
- Promocija priručnika „Likovna umjetnost u kulturnoj historiji Bošnjaka“, u Tutinu i
- Promocija knjige „Alhamijado književnost u dijalogu“ u Novom Pazaru.

20. novembar – Dan Sandžaka

20. novembar je dan kada se sa ponosom sjećamo naše antifašističke borbe i trajnog opredjeljenja za mir i zajednički život svih građana Sandžaka. To je dan zajedničke borbe, zajedničkog života i čvrstog antifašističkog opredjeljenja.

Parola ovogodišnjeg obilježavanja 20. novembra – Dana Sandžaka bila je „Sandžak naš zajednički dom i dio našeg identiteta, ma gdje god živjeli“.

Obilježavanje Dana Sandžaka realizovano je kroz niz kulturnih, naučnih i edukativnih događaja u više sandžačkih gradova.

Obilježavanje je počelo u Sjenici, gdje su promovirani priručnik „Likovna umjetnost u kulturnoj historiji Bošnjaka“ i interpretacije „Bošnjačka drama 20. stoljeća“, te je otvorena izložba slika Likovne kolonije „Sjenica 2025“.

Program je nastavljen narednog dana u Pljevljima gdje su u znak sjećanja na historijski značaj ovog datuma, delegacije Vijeća iz Srbiji i Vijeća u Crnoj Gori položile cvijeća na mjestu gdje je osnovan ZAVNOS, kao i u Prijepolju ispred biste Sretena Vukosavljevića, prvog i jedinog predsjednika ZAVNOS-a.

Istog dana u Novom Pazaru uspješno je održan događaj proglašenja najboljih radova literarnog konkursa „Riječima i djelima čuvamo Sandžak“. Cilj konkursa je da se kod učenika koji pohađaju nastavu na bosanskom jeziku podstakne ljubav prema pisanju, jeziku i kulturnom identitetu Bošnjaka, te je na konkursu pristiglo ukupno 109 radova učenika osnovnih i srednjih škola koji nastavu pohađaju na bosanskom jeziku. Stručni žiri odabrao je po tri najuspješnija rada u svakoj od tri kategorije, te je posebno pohvalio više radova zbog njihovog kvalitetnog sadržaja i autentičnog izraza.

U večernjim satima upriličeni su 16. Sandžački književni susreti (SAKS), na kojima se predstavilo osam književnika iz Sandžaka, Srbije i Bosne i Hercegovine. Koordinatorica ovogodišnjih susreta, književnica dr. Nadija Rebronja, istakla je da su učesnici „izuzetni autori koji svojim djelovanjem snažno doprinose razvoju savremene

bošnjačke književnosti i očuvanju kulturnog identiteta“. Nakon književnih susreta predstavljena su nova izdanja Vijeća - priručnik „Likovna umjetnost u kulturnoj historiji Bošnjaka“ i interpretacije „Bošnjačka drama 20. stoljeća“, a potom je otvorena izložba „Tutin“, koju je otvorio umjetnik Medžid Fakić.

Obilježavanje je narednog dana nastavljeno u Priboju, gdje je u okviru programa održan događaj „Sjećanje na književni rad Rasima Ćelahmetovića“, nakon čega su predstavljene interpretacije i priručnik objavljeni u izdanju Vijeća.

Istog dana program je nastavljen i u Prijepolju, gdje je otvorena izložba Emira Isovića „Biserje Bošnjaka“, a građani su imali priliku upoznati se sa novim izdanjima Vijeća promoviranim prethodnih dana u drugim gradovima Sandžaka.

Aktivnosti:

- Promocija knjige „Alhamijado književnost u dijalogu“ u BNV-u;
- Polaganje vijenca povodom godišnjice ZAVNOS-a u Prijepolju i Pljevljima;
- Literarni konkurs “Riječima i djelima čuvamo Sandžak“ - dodjela nagrada po
- Izložba slika Likovne kolonije „Sjenica 2025“ (Sjenica)
- Promocija Interpretacija iz bošnjačke književnosti – Bošnjačka drama 20. stoljeća (Sjenica, Prijepolje, Priboj i Novi Pazar);
- Promocija priručnika iz Likovne kulture (Sjenica, Priboj, Prijepolje, Novi Pazar);
- Izložba slika „Biserje Bošnjaka“ Emira Isovića;
- 16. sandžački književni susreti – SAKS 2025
- Izložba slika „Tutin“ , BNV;
- Dan sjećanja na djelo Rasima Ćalahmetovića, (Priboj)

B - Značajne aktivnosti Vijeća

Tokom 2025. godine Bošnjačko nacionalno vijeće ostvarilo je intenzivnu saradnju sa brojnim domaćim i međunarodnim institucijama, ambasadama i organizacijama. Predstavnici Vijeća učestvovali su na sastancima, radnim posjetama i konsultacijama u različitim državnim, diplomatskim i međunarodnim okvirima. Istovremeno, predstavnici institucija i organizacija iz zemlje i inostranstva posjećivali su Vijeće. Ove aktivnosti dale su značajan doprinos jačanju institucionalne saradnje, unapređenju razmjene informacija i jačanju položaja Bošnjaka u Republici Srbiji.

Posjete domaćih i međunarodnih institucija i organizacija

- Predsjednik Bošnjačkog vijeća u Crnoj Gori posjetio predsjednika BNV u Srbiji (8. 1. 2025.);
- Direktor Instituta za jezik univerziteta u Sarajevu posjetio Vijeće (8. 1. 2025.);
- Delegacija Bošnjaka u posjeti Bursi (10. 1. 2025.);
- Delegacija Bošnjačkog nacionalnog vijeća posjetila je novoimenovanog ambasadora Republike Turske u Beogradu Nj.E. İlhana Saygılı (29. 1. 2025.);
- Šefica Misije OEBS-a u Novom Pazaru posjetila BNV i čestitala novoizabranom predsjedniku (4. 2. 2025.);
- Novoimenovani ambasador Republike Turske u Beogradu, Nj.E. İlhan Saygılı svoju zvaničnu posjetu Sandžaku započeo je susretom sa rukovodstvom Bošnjačkog nacionalnog vijeća (18. 2. 2025.);
- Učešće predstavnika BNV na prvom Međunarodnom bošnjačkom samitu u Istanbulu (23. 2. 2025.);
- Delegacija Partije velikog jedinstva (BBP) iz Turske u posjeti BNV (6. 3. 2025.);
- Delegacija iz Kirklarelija posjetila Vijeće (14. 3. 2025.);
- Šefica misije OEBS-a u Srbiji Carolin Hidea tokom svoje posjete Novom Pazaru i Sandžaku sastala se sa rukovodstvom Vijeća (8. 5. 2025.);
- Sastanak sa učesnicima Naučne konferencije i uručivanje zahvalnica (11. 5. 2025.);
- Predsjednik vijeća sa saradnicima se u Potočarima susrelo s visokim zvanicama, među kojima su predsjednik Velike narodne skupštine Republike Turske Numan

Kurtulmuş te tadašnji predsjednik i zamjenik predsjednika TIKA-e gospodin Serkan Kayalar i gospodin Mahmut Ćevik (11.07.2025);

- Delegacija Vijeća u posjeti Bošnjacima Kosova (18. 7. 2025.);
- Predsjednik Vijeća, sa saradnicima, boravio je u posjeti bivšem članu predsjedništva Bosne i Hercegovine Bakirz izetbeogoviću (8.8.2025,);
- Predsjednik Vijeća, sa saradnicima, boravio je u posjeti Vijeću Kongresa bošnjačkih intelektualaca (VKBI) u Sarajevu (8. 8. 2025.);
- Sastanak predsjednika BNV-a sa ambasadorom Republike Turske (21. 8. 2025.);
- Viša savjetnica za pitanja nacionalnih manjina Misije OEBS-a, Nino Gogoladze sa saradnicima, posjetila je Bošnjačko nacionalno vijeće (27. 8. 2025.);
- Delegacija Bošnjačkog nacionalnog vijeća posjetila Misiju OEBS-a u Beogradu (3. 9. 2025.);
- Predsjednik Bošnjačkog nacionalnog vijeća dr. Fuad Baćićanin susreo se sa ambasadoricom Kraljevine Norveške u Beogradu, Nj.E. Kristin Melsom (8. 9.2025.);
- Sastanak predsjednika Vijeća, dr. Fuada Baćićanina sa ambasadorom Finske Nj.E. Niklasom Lindqvistom (8. 9. 2025.);
- Predsjednik BNV dr. Fuad Baćićanin održao sastanak sa direktorom Internacionalne Maarif škole u Srbiji (9. 9. 2025.);
- Predsjednik Vijeća u posjeti ambasadama Švedske i Francuske (11. 9. 2025.);
- Predsjednik Vijeća sa ambasadorom Italije o Bošnjacima i Sandžaku (12. 9. 2025.);
- Predsjednik Vijeća sa ambasadoricom Konrad o izazovima Bošnjaka u Srbiji i stanju u Sandžaku (18. 9. 2025.);
- Otpravnik poslova Ambasade SAD u posjeti Bošnjačkom nacionalnom vijeću (23. 9. 2025.);
- Predsjednik Unije sindikata Hak-Iş iz Turske posjetio Vijeće (30. 9. 2025.);
- Predsjednik Merhameta Kenan Vrbanjac posjetio je Vijeće (1. 11. 2025.);
- Ambasador Japana u posjeti Bošnjačkom nacionalnom vijeću (19. 11. 2025.);
- Novoizabrani konzul Bosne i Hercegovine u Novom Pazaru, Admir Atović, boravio je u svojoj prvoj zvaničnoj posjeti Bošnjačkom nacionalnom vijeću, gdje se sastao sa predsjednikom Vijeća dr. Fuadom Baćićaninom (19. 11. 2025.);

- Ambasador Evropske unije u Srbiji Nj. E. g. Andreas fon Bekerat posjetio je vijeće gdje se sastao sa rukovodstvom Vijeća. (8. 12. 2025.);
- Delegacija Bošnjačkog nacionalnog vijeća na sastanku sa Unijom inženjera i arhitekata turkijskih naroda u Ankari. (15. 12. 2025.);
- Tokom službene posjete Republici Turskoj delegacija Bošnjačkog nacionalnog vijeća sastala se u Ankari sa predsjednikom Instituta za turski jezik prof. dr. Osmanom Mertom i rukovodstvom ovog važnog instituta. (16. 12. 2025.);
- Rukovodstvo Bošnjačkog nacionalnog vijeća posjetilo je u Ankari Institut Yunus Emre i razgovaralo sa rukovodstvom ove značajne institucije. (16. 12. 2025.);
- Delegacija Bošnjačkog nacionalnog vijeća tokom službene posjete Republici Turskoj, u Ankari se sastala sa Mahmut Arslanom predsjednikom Unije sindikata Hak-Iş iz Republike Turske i njegovim saradnicima u okviru jačanja međunarodnih veza i unapređenja institucionalne saradnje. (18. 12. 2025.);
- Delegacija Bošnjačkog nacionalnog vijeća sastala se u Ankari sa predsjednikom Direkcije za tursku dijasporu i srodne zajednice (YTB) Abdulhadijem Turus sa kojim su razgovarali o podršci mladima u Sandžaku, kao i mogućnostima saradnje u područjima obrazovanja i kulture. (18. 12. 2025.);
- Delegacija Bošnjačkog nacionalnog vijeća sastala se u Ankari sa predsjednikom TİKE gospodinom Abdullahom Erenom. (19. 12. 2025.);

Posjete i sastanci sa predstavnicima institucija i organizacija

- Delegacija Vijeća boravila u Republici Turskoj, u Bursi povodom organizacije skupa „Jedinstva i solidarnosti“ na kome se okupio veliki broj građana Republike Turske porijeklom iz Sandžaka i kao i gostiju iz Bosne i Sandžaka (12.01.2025);
- Radni sastanak rukovodstva vijeća sa predstavnicima medija i nevladinih organizacija iz Sandžaka (15. 01. 2025.);
- Sastanak predstavnika Vijeća i Grada Novog Pazara (10. 2. 2025.);
- Državni sekretar u Ministarstvu za ljudska i manjinska prava i društveni dijalog Ivan Bošnjak i viša savjetnica Ljiljana Bekčić posjetili su Bošnjačko nacionalno vijeće gdje ih je primio predsjednik Vijeća dr. Fuad Baćićanin sa saradnicima (29. 8. 2025.);

- Delegacija Bošnjačkog nacionalnog vijeća posjetila OŠ „Svetozar Marković“ u Brodarevu (12. 9. 2025.);
- Djeca iz PU "Mladost" u posjeti Bošnjačkom nacionalnom vijeću (20. 10. 2025.);
- Delegacija BNV-a razgovarala sa ministrom prosvjete o krizi na Državnom univerzitetu u Novom Pazaru (29. 10. 2025.);
- Bošnjačko nacionalno vijeće održalo sastanak sa predstavnicima nevladinih organizacija i medija u Sandžaku (13. 11. 2025.);
- Povjerenik za zaštitu ravnopravnosti Republike Srbije Milan Antonijević sa saradnicima boravio je danas u zvaničnoj posjeti Bošnjačkom nacionalnom vijeću, gdje se sastao sa rukovodstvom Vijeća. (23. 12. 2025.)

Tribine i konferencije

- Uloga novinara u očuvanju istine i pravde u turbulentnim vremenima (31.1.2025.);
- Tribina „Roboti koji govore i djeca koja ne govore: Problemi i rješenja“ (14. 2. 2025.)
- Drugi Naučni sandžački susreti: Međunarodna konferencija „Bosanski jezik – historijski razvoj i savremeni trenutak“(10. 5. 2025.)
- Predsjednik Bošnjačkog nacionalnog vijeća, dr. Fuad Bajićanin, učestvovao je na sjednici Savjeta za nacionalne manjine Republike Srbije, kojom je predsjedavao predsjednik Vlade prof. dr. Đuro Macut (26. 6. 2025);
- Održan okrugli sto na temu “Revizionizam i bošnjački identitet u regionu – izazovi i odgovori” (30. 9. 2025.);

- Predsjednik Vijeća učestvovao na programu sjećanja na Aliju Izetbegovića u Turskoj (15. 10. 2025.);
- Održana tribina „Od ZAVNOS-a do danas“: Sandžak između historije i budućnosti; (25. 10. 2025.).
- Predsjednik Vijeća učestvovao na okruglom stolu “Zaim Azemović - Između narodne mudrosti i autorskog glasa: književni svijet Zaima Azemovića“u okviru 10. međunarodnih književnih susreta, Centara za kulturu Rožaje. (14. 12. 2025.);

Svečanosti i akademije

- Podizanje zastave – obraćanje predsjednika (11. 5. 2025.);
- Prvog dana Kurban bajrama, u prostorijama Bošnjačkog nacionalnog vijeća, održan je tradicionalni bajramski prijem kojem je prisustvovao veliki broj građana, predstavnika institucija, udruženja i javnog života (6. 6. 2025);
- Svečani prijem u Vijeću za učenike generacije u nastavi na bosanskom jeziku u Sandžaku; (27. 6. 2025.);
- Bošnjačko nacionalno vijeće upriličilo je poseban i emotivni prijem za porodice koje su porijeklom iz Srebrenice, Prijedora i Višegrada, a koje su tokom rata devedesetih godina našle utočište i novi dom u Novom Pazaru (8. 7. 2025.);
- Bošnjačko nacionalno vijeće je Svečanom akademijom obilježilo 28. septembar, Dan Bošnjaka datum od posebnog značaja za nacionalni identitet Bošnjaka i afirmaciju historijskih i savremenih prava; (28. 9. 2025.);

- Potpredsjednik Vijeća prof. dr. Sead Šemsović, govorio u Sarajevu povodom stote godišnjice rođenja Alije Izetbegovića (20. 10. 2025);
- Delegacija Vijeća na obilježavanju godišnjice osnivanja R. Turske (29. 10. 2025.);
- Povodom obilježavanja 20. novembra - Dana Sandžaka držano je proglašenje najboljih radova literarnog konkursa „Riječima i djelima čuvamo Sandžak“ (20. 11. 2025.);
- Obilježen Dan Sandžaka: Održani 16. Sandžački književni susreti (20. 11. 2025.);
- Rukovodstvo vijeća prisustvovalo obilježavanju Dana državnosti BiH u Konzulatu BiH u Novom Pazaru (24. 11. 2025.);
- Rukovodstvo BNV prisustvovalo obilježavanju Dana državnosti BiH u Vijećnici (25. 11. 2025.);
- Potpredsjednik BNV prof. dr. Sead Šemsović prisustvovao svečanoj akademiji povodom Dana Sandžaka i Dana državnosti BiH u Sarajevu (27. 11. 2025.).
- Bošnjačko vijeće u Crnoj Gori i Bošnjačko nacionalno vijeće u Republici Srbiji obilježili su u Bijelom Polju 150 godina od rođenja Avda Međedovića, jednog od najznačajnijih predstavnika bošnjačke usmene epike i jednog od najvećih epika 20. vijeka. (5. 12. 2025.);
- Naučni simpozijum „Vijek i po Avda Međedovića“ svečano je otvoren u Bijelom Polju posvećen obilježavanju 150 godina od rođenja Avda Međedovića, najvećeg bošnjačkog epskog pjevača i jednog od najznačajnijih nosilaca svjetske usmene epike. (6. 12. 2025.);
- Predsjednik Vijeća prisustvovao svečanosti povodom 33 godine rada Vijeća Kongresa bošnjačkih intelektualaca. (23. 12. 2025.);

Izložbe

- Otvorena dokumentarna izložba „Kad vrijeme utihne“ na Gradskom šetalištu (8. 7. 2025.);
- Izložba slika sa IX međunarodne likovne kolonije “Sjenica 2025” u Novom Pazaru (29. 9. 2025.);
- Izložba slika sa IX međunarodne likovne kolonije “Sjenica 2025” u Tutinu (28. 10.

2025.);

- Izložba slika IX međunarodne likovne kolonije “Sjenica 2025” u Sjenici (19. 11. 2025.);
- Izložba slika likovne kolonije “Tutin”(20. 11. 2025.);
- Izložba ilustracija “Biserje Bošnjaka” (21. 11. 2025.).

Promocije

- Promocija knjige „Pogrom nad Bošnjacima od 1941-1995.“ (7. 2. 2025.);
- Promovisan prvi broj Sandžačkog zbornika – časopisa za društvene i humanističke nauke (10. 5. 2025.);
- Promocija X i XI toma višetomnog Rječnika bosanskog jezika rahmetli profesora Dževada Jahića (20. 5. 2025.);
- Vijeće kongresa bošnjačkih intelektualaca u saradnji sa Bošnjačkim nacionalnim vijećem u Srbiji i Bošnjačkim vijećem u Crnoj Gori priredilo je u Sarajevu promociju prvog broja Sandžačkog zbornika, časopisa za društvene i humanističke nauke (15. 6. 2025.);
- Promocija knjige „Zvali su me lavica“, autobiografskog djela palestinske aktivistkinje Ahed Tamimi (19. 6. 2025.);
- Promovisana knjiga „Sandžak i slavni Bošnjaci od Avara dovijeka“ – svjedočanstvo o identitetu, historiji i borbi Bošnjaka (27. 6. 2025.);
- Promovisani priručnik „Likovna umjetnost u kulturnoj historiji Bošnjaka“ u Tutinu (28. 10. 2025.);
- Promocija knjige „Alhamijado književnost u dijalogu“ dr. Fuada Baćićanina (14. 11. 2025.);
- Promovisan priručnik „Likovna umjetnost u kulturnoj historiji Bošnjaka“ i interpretacije “Bošnjačka drama 20. stoljeća” – u Sjenici (19.11.2025.);
- Promovisan priručnik „Likovna umjetnost u kulturnoj historiji Bošnjaka“ i interpretacije “Bošnjačka drama 20. stoljeća” u Novom Pazaru (20. 11. 2025);
- Promovisan priručnik „Likovna umjetnost u kulturnoj historiji Bošnjaka“ i interpretacije “Bošnjačka drama 20. stoljeća” u Prijepolju (21. 11. 2025.);

- Promocija interpretacije “Bošnjačka drama 20. stoljeća” u Priboju (21. 11. 2025).
- U organizaciji Bošnjačkog vijeća u Crnoj Gori i Bošnjačkog nacionalnog vijeća u Republici Srbiji, u Bijelom Polju održana promocija prvog broja Bošnjačkog zbornika, časopisa za društvene i humanističke nauke (5. 12. 2025.);

Ostale aktivnosti vijeća

Pored, do sada nabrojanih, Vijeće je tokom ove kalendarske godine imalo i sljedeće aktivnosti:

- Vijeće su tokom godine posjećivali učenici škola u Sandžaku u nastavi na bosanskom jeziku u okviru van nastavnih aktivnosti, prisustvovali su izložbama i događajima i aktivnostima koje su realizovane u Vijeću;
- Predstavnici Vijeća, članovi odbora i tijela prisustvovali su sastancima, seminarima, okruglim stolovima i tribinama koje su organizovale druga nacionalna vijeća, nevladine organizacije, međunarodne i domaće organizacije i institucije;
- Stručni saradnici Vijeća, članovi odbora kao i članovi Izvršnog odbora i Predsjedničkog savjeta učestvovali su na sastancima koje su organizovali

ministarstva Vlade Republike Srbije, kao i druge institucije Republike Srbije, Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja, Nacionalni prosvjetni savjet i druge institucije i organizacije;

- Vijeće je upriličilo i organizovalo nekoliko iftara tokom mjeseca Ramazana za predstavnike diplomatskih predstavništva, predstavnike opština u Sandžaku institucija i organizacija u Sandžaku te prisustvovalo po pozivu iftarima koje je su organizovali drugi;
- Vijeće je upriličilo prijeme sa prigodnim kulturno umjetničkim programom za Ramazanski Bajram i Kurban Bajram;
- Predstavnici Vijeća redovno su prisustvovali manifestacijama, skupovima i programima koje su različitim povodima organizovale ambasade, međunarodne i domaće organizacije i institucije kao druge organizacije;
- Predstavnici Vijeća su bili prijatelj i suorganizator obilježavanja Dan državnosti Bosne i Hercegovine sa generalnim konzulatom BiH u Novom Pazaru;
- Vijeće je tokom 2025. godine povodom obilježavanja raznih godišnjica, značajnih datuma i svečanosti i upućivalo čestitke predstavnicima država, pojedinaca i organizacija;
- Vijeće je tokom 2025. godine adekvatno reagovalo iznošenjem stavova, održavanjem press konferencija i na druge načine povodom svih značajnih događaja i pojava koje su se ticale prava Bošnjaka u Republici Srbiji;
- Vijeće je održavalo redovne sastanke sa odborima Vijeća sa ciljem unapređenja rada i aktivnosti Vijeća;
- Vijeće je uzelo učešće tokom postupka izbora članova Regulatornog tijela za medije koje je organizovao Odbor za kulturu i informisanje Narodne skupštine Republike Srbije;
- Održana je press konferencija za medije na kojoj je predsjednik Vijeća dr. Fuad Baćićanin govorio na temu rada i aktivnosti Bošnjačkog nacionalnog vijeća;
- Bošnjačko nacionalno vijeće i Institut za jezik Univerziteta u Sarajevu potpisali su sporazum o saradnji, čime je otvoren prostor za zajedničke projekte i aktivnosti usmjerene na unapređenje i očuvanje bosanskog jezika (30.1.2025);
- Vijeće bilo je domaćin sastanka predstavnika sandžačkih opština i Ureda za

dijasporu Vlade Kantona Sarajevo koji je imao za cilj jačanje i unapređenje međusobne saradnje, povezivanja i razmene informacija od zajedničkog interesa (12.02.2025);

- Predstavnici Vijeća učestvovali u programu koji je organizovala Misija OEBS u Srbiji, posjeta Centru za osnovnu policijsku obuku u Sremskoj Kamenici za predstavnike nacionalnih vijeća sa ciljem upoznavanja sa procesom odabira, obuke i zapošljavanje pripadnika manjinskih zajednica u policiji (20.02.2025);
- Predsjednik Bošnjačkog nacionalnog vijeća, dr. Fuad Bećićanin, učestvovao je na sjednici Savjeta za nacionalne manjine Republike Srbije, kojom je predsjedavao predsjednik Vlade prof. dr. Đuro Macut. Sastanku su prisustvovali i predstavnici drugih nacionalnih vijeća nacionalnih manjina u Republici Srbiji (20.06.2025);
- Delegacija Vijeća prisustvovala obilježavanju 100 godina od rođenja Alije Izetbegovića, prvog predsjednika nezavisne Bosne i Hercegovine u Zenici (09.08.2025);
- Potpredsjednik Vijeća prof. dr. Sead Šemsović, uzeo učešće u programu i govorio u Sarajevu povodom stote godišnjice rođenja Alije Izetbegovića (20.10.2025.);
- Bošnjačko nacionalno vijeće pravovremeno i primjereno je reagovalo na nemile i tragične događaje, kako u zemlji, tako i u inostranstvu, potvrđujući svoju ulogu zaštitnika prava;

IV POSEBNI IZVJEŠTAJI

Bošnjačko nacionalno vijeće djeluje u različitim oblastima od značaja za bošnjačku zajednicu, između ostalog kroz četiri ključne oblasti: obrazovanje, kulturu informisanje i službenu upotrebu jezika i pisma. U nastavku ovog izvještaja prikazani su posebni izvještaji o aktivnostima Vijeća u svakoj od ovih oblasti.

A - Obrazovanje na bosanskom jeziku

Sistemskim zakonima u oblasti ljudskih i manjinskih prava, nacionalnih savjeta i obrazovanja i odgoja, nacionalnim savjetima nacionalnih manjina data su određena ovlaštenja, prava i obaveze u oblasti obrazovanja i odgoja. Bošnjačko nacionalno vijeće u Republici Srbiji poseban akcenat daje obrazovanju. Najvažnije aktivnosti u vezi sa obrazovanjem su sljedeće:

Uloga Vijeća u odobravanju udžbenika – Jedna od aktivnosti Vijeća je davanje saglasnosti na prijevode udžbenika na bosanski jezik, kao i davanje mišljenja na autorske udžbenike za predmet Bosanski jezik i književnost te dodaci predmetima od nacionalnog značaja.

Data je saglasnost na vjerodostojnost prijevoda udžbenike za 7. razred osnovne škole za Biologiju, Fiziku, Historiju, Hemiju, kao i za udžbenike za 3. razred osnovne škole za Prirodu i društvo i Matematiku od izdavačke kuće BIGZ iz Beograda. Od iste izdavačke kuće je u proceduri i pregledavanje udžbenika Čitanka i Gramatika za 3. razred, kao i Čitanka i Gramatika za 7. razred.

Također, Vijeće je dalo saglasnost na prijevod udžbenika izdavačkih kuća Klett i Novi Logos i to Likovno za 6. razred i Matematika 4. za razred. U procesu pregledavanja je revidirana Biologija za 8 razred osnovne škole. Što je ukupno 13 udžbenika za ovu kalendarsku godinu.

U narednim godinama očekuje se revizija programa nastave i učenja, što će nužno dovesti i do izmjena udžbenika. Samim tim, proces njihovog razmatranja i odobravanja biće dodatno opterećen.

Revizija Standarda obrazovnih postignuća učenika – Standardi postignuća su jasno definisani ishodi učenja, odnosno precizni opisi znanja, vještina i sposobnosti koje učenici treba da razviju do kraja određenog nivoa obrazovanja: kraj prvog ciklusa osnovnog obrazovanja, kraj osnovnog obrazovanja i za kraj srednjeg obrazovanja.

Nakon što su u decembru 2024. godine pripremljeni i usvojeni revidirani standardi postignuća za predmet Srpski jezik i književnost, Ministarstvo prosvjete je najavilo pokretanje postupka revizije standarda postignuća za nastavu na jezicima manjinskih nacionalnih zajednica. U skladu s tim, u februaru 2025. godine formirane su radne grupe koje su pristupile izradi prijedloga revidiranih standarda postignuća za predmet *Bosanski jezik i književnost*, obuhvatajući sva tri ciklusa obrazovanja.

Prve sugestije za izmjene standarda postignuća za predmet *Bosanski jezik i književnost* dostavljene su u oktobru 2025. godine od strane Društva za srpski jezik i književnost, člana Nacionalnog prosvjetnog savjeta, a odnosile su se na osporavanje naziva maternjeg jezika Bošnjaka.

Povodom navedenih, naučno neutemeljenih i pravno neosnovanih konstatacija, Bošnjačko nacionalno vijeće je uputilo zvaničan odgovor Ministarstvu prosvjete, ističući da je pitanje naziva jezika jasno uređeno važećim pravnim okvirom Republike Srbije te predstavlja dio Ustavom i zakonima zagarantovanih prava nacionalnih zajednica, a nije i niti može biti predmet lingvističkog razmatranja.

Prijedlozi standarda postignuća za nastavu na jezicima nacionalnih manjina trenutno se nalaze u proceduri razmatranja i odobravanja pred nadležnim organima, odnosno Ministarstvom prosvjete i Nacionalnim prosvjetnim savjetom.

Organizacija takmičenja iz bosanskog jezika – Tokom prethodne školske godine došlo je do odlaganja više predmetnih takmičenja uslijed otežanih uslova za realizaciju nastavnog procesa. Višenedjeljne obustave rada u pojedinim školama dovele su do poremećaja redovne nastave i onemogućile adekvatnu pripremu učenika. Zbog neujednačenih uslova rada u školama i otežane organizacije, takmičenja su privremeno odložena kako bi se obezbijedili pravični i jednaki uslovi za sve učenike. U skladu sa tim i takmičenje iz bosanskog jezika, za sve nivoe, bilo je odloženo a za bodovanje učenika uzeti su rezultati sa Republičkog takmičenja od prethodne godine za učenike 7. razreda.

Dodjela diploma za kraj školske godine – Bošnjačko nacionalno vijeće je na kraju školske 2024/25. godine nastavilo dodjelu diploma za učenike u nastavi na bosanskom jeziku. Ove godine dodijeljene su i pohvalnice odličnim učenicima u prvom ciklusu osnovnog obrazovanja.

Diploma „Muhamed Hevai Uskufi“ dodijeljena je učenicima za izuzetan opći uspjeh u učenju i primjernom vladanju.

Diploma „Avdo Međedović“ dodijeljena je učenicima za izuzetan uspjeh iz pojedinog nastavnog predmeta koji je izučavan najmanje dvije školske godine.

Programi stručnog usavršavanja – U izvještajnom periodu Bošnjačko nacionalno vijeće i Centar „Isa-beg“ organizovali su akreditovani seminar „Pravopisna norma bosanskoga jezika“ u školama koje su izrazile potrebu za ovakvim vidom stručnog usavršavanja nastavnog kadra.

Seminari u OŠ „Svetozar Marković“, Brodarevo i OŠ „Halifa bin Zaid Al Nahjan“, Novi Pazar

Seminar je održan u OŠ „Halifa bin Zaid Al Nahjan“ u Novom Pazaru i OŠ „Svetozar Marković“ u Brodarevu, Prijepolje. Realizatori ovog seminara su Elvira Đekić, doc. dr. Adnan Bjelak, Ersan Muhović i Ajla Selimović.

Podrška obrazovanju na bosanskom jeziku – Bošnjačko nacionalno vijeće tokom proteklog perioda realizovalo je niz aktivnosti usmjerenih na afirmaciju obrazovanja na bosanskom jeziku i jačanje veza sa najmlađima u obrazovnom sistemu. Delegacija Vijeća posjetila je Predškolsku ustanovu „Mladost“ u vrtiću „Dječija radost“, gdje su predškolcima uručeni udžbenici, uz program koji su mališani pripremili za ovu priliku. U okviru nastavka podrške školama, predstavnici Vijeća boravili su i u Osnovnoj školi „Svetozar Marković“ u Brodarevu, gdje su prvačići i učenici osmog razreda dobili besplatne udžbenike, školski pribor i torbe, nakon čega je održan sastanak sa upravom škole. Vijeće nastavlja tradiciju pomoći ustanovama u kojima se nastava izvodi na bosanskom jeziku, s posebnim naglaskom na najmlađe učenike i njihov uspješan početak školovanja.

Vijeće je ugostilo i djecu iz PU „Mladost“, u jednoj od najradosnijih posjeta, uz poruku da su upravo oni nosioci jezika, identiteta i nade bošnjačke zajednice. Posjetili su ih i učenici OŠ „Avdo Međedović“, kojima je predstavljena izložba „Biserje Bošnjaka“ i rad Vijeća, uz razgovor o značaju školovanja na bosanskom jeziku.

Pored aktivnosti u obrazovnim ustanovama, Bošnjačko nacionalno vijeće imalo je svoje predstavnike i na obilježavanju Međunarodnog dana djevojčica, organizovanom u Palati Srbija u organizaciji Ministarstva za ljudska i manjinska prava i društveni dijalog. Bošnjačku nacionalnu zajednicu predstavljala je Esma Halilović iz Novog Pazara, zajedno sa djevojčicama iz drugih nacionalnih zajednica, koje su tom prilikom razmjenjivale iskustva i predstavljale svoje kulture.

Predškolci PU „Mladost“ iz Novog Pazara u posjeti Vijeću

Također, Vijeće je u saradnji sa Centrom „Isa-beg“ doniralo knjige i lektire za nastavu na bosanskom jeziku novopazarskoj Medicinskoj školi „Dva heroja“ iz Novog Pazara.

Sve navedene aktivnosti potvrđuju kontinuiranu posvećenost Bošnjačkog nacionalnog vijeća unapređenju obrazovanja na maternjem jeziku, jačanju identiteta i podršci mladim generacijama u Sandžaku.

Dan maternjeg jezika/Dan školstva na bosanskom jeziku – U okviru manifestacije „21. februar – Dan maternjeg jezika i Dana školstva na bosanskom jeziku“ u Bošnjačkom nacionalnom vijeću održana je 13. februara tribina posvećena izazovima u razvoju govora kod djece, na kojoj su učestvovali stručnjaci iz oblasti jezika, logopedije i medicine.

Prisutnima su se obratili prof. dr. Muljaim Kaćka i hfz. dr. med. Omar Nuhić, ističući značaj prevencije, zdravih navika i pravilnog odnosa prema zdravlju u savremenom digitalnom okruženju. Drugog dana manifestacije održana je radionica o stimulaciji ranog razvoja govora i psihofizičkog razvoja djeteta, tokom koje su roditelji i stručni radnici kroz direktan razgovor s predavačima dobili korisne informacije, smjernice i savjete.

Tribina slične tematike „Od bešike do robotike“ na kojoj su također govorili prof. dr. Muljaim Kaćka, dr. Omar Nuhić i dr. Jasmin Hodžić otvorila je važne teme o razvoju djece od najranijih dana. Zašto dijete ne govori? Kako ga podstaći na prve riječi? Gdje roditelji najčešće griješe? Organizovana je u okviru obilježavanja 11. maja- Dana bošnjačke zastave.

Literarni konkurs Vijeća – Povodom obilježavanja 20. novembra – Dana Sandžaka, Vijeće je proglasilo najuspješnije radove literarnog konkursa „Riječima i djelima čuvamo Sandžak“, namijenjenog učenicima koji pohađaju nastavu na bosanskom jeziku. Konkurs je bio otvoren od 17. oktobra do 7. novembra i učestvovalo je 109 radova učenika osnovnih i srednjih škola. Na svečanosti koja je upriličena uručene su novčane nagrade i pohvale najuspješnijim učenicima, kao i nagrade nastavnicima i profesorima čiji su učenici osvojili prva mjesta, čime je na dostojanstven način obilježen ovaj značajan datum u historiji Sandžaka.

Učenici generacije – Bošnjačko nacionalno vijeće organizovalo je 27. juna ove godine svečani prijem za učenike generacije koji pohađaju nastavu na bosanskom jeziku u osnovnim i srednjim školama širom Sandžaka. Tom prilikom učenicima su uručeni novčani vaučeri i pohvalnice kao priznanje za izuzetne rezultate tokom školovanja, uz prisustvo roditelja, nastavnika i direktora škola.

Dodjela nagrada učenicima generacije u nastavi na bosanskom jeziku

Od 37 škola u kojima se nastava izvodi na bosanskom jeziku, ove godine 24 imaju učenika generacije koji je školovanje završio na maternjem bosanskom jeziku, što dodatno potvrđuje uspješnost obrazovanja na bosanskom jeziku i zavidne rezultate koje učenici postižu pri upisu na fakultete u zemlji i inostranstvu.

Edukativne aktivnosti i posjete učenika - Bošnjačko nacionalno vijeće imalo je zadovoljstvo da ugosti djecu iz Predškolske ustanove "Mladost", koja program pohađaju na bosanskom jeziku. Njihov dolazak unio je posebnu radost u prostorije Vijeća, uz mnoštvo dječije radoznalosti i iskrenog interesovanja za kulturu i rad ove najviše predstavničke institucije Bošnjaka u Srbiji. Također, Vijeće su posjetili i učenici petog razreda Osnovne škole „Avdo Međedović“.

Posjeta predškolaca PU „Mladost“ i učenika OŠ „Avdo Međedović“

Saradnici Vijeća su mališanima i učenicima, na njima zanimljiv način, predstavili misiju i aktivnosti Bošnjačkog nacionalnog vijeća. Djeca su zatim obišla izložbu "Biserje Bošnjaka", autora Emira Isovića.

U skladu sa ovlaštenjima u oblasti obrazovanja, shodno zakonskim odredbama i Statutu Bošnjačkog nacionalnog vijeća formiran je Odbor za obrazovanje na bosanskom jeziku, organ Vijeća koji se bavi svim relevantnim pitanjima koja se tiču obrazovanja pripadnika bošnjačke nacionalne zajednice. Odbor za obrazovanje u toku 2025. godine održao je 7 sjednica na kojima su razmatrane i planirane aktivnosti povodom obilježavanja važnih datuma, davanja mišljenja i formiranja radnih timova za izradu Standarda postignuća za kraj osnovnog i srednjeg obrazovanja.

Nastava na bosanskom jeziku u sandžačkim školama počela je 2013. godine kada se za nju opredijelilo 4545 učenika prvog i petog razreda osnovne škole i prvog razreda srednje škole. Svaka naredna godina bila je uspješnija od prethodne te, tako u 2025/2026. školskoj godini nastavu na bosanskom jeziku pohađalo je 15 707 Učenika u predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama u Novom Pazaru, Tutinu, Sjenici i Prijepolju.

Centar za unapređenje obrazovanja i odgoja na bosanskom jeziku „Isa-beg Ishaković“ – Centar „Isa-beg Ishaković“ je mlada ustanova čiji je osnivač Bošnjačko nacionalno vijeće. Centar ima za cilj stručno usavršavanje i osposobljavanje zaposlenih u odgojno-obrazovnim ustanovama u kojima se održava nastava na bosanskom jeziku te u skladu sa tim Centar radi na pripremi programa stručnog usavršavanja u oblasti književnosti i oblasti jezika.

U 2025. godini Centar dobija sredstva na konkursu Ministarstva za ljudska i manjinska prava i društveni dijalog i uspješno je realizovao projekat „Likovna umjetnost u kulturnoj historiji Bošnjaka“ – priručnik za nastavu na bosanskom jeziku. Promocija novog priručnika održana je u Novom Pazaru, Tutinu, Sjenici, Priboju i Prijepolju.

Pored toga, Centar „Isa-beg“ je konkurisao i kod Ministarstva kulture sa projektom „Osmansko-bosanski rječnik iz 1775. godine“. U decembru 2025. godine objavljena je lista podržanih projekata, među kojima je i ovaj projekat, čija se realizacija, u saradnji sa Bošnjačkim nacionalnim vijećem, očekuje tokom 2026. godine.

Zavod za unapređenje obrazovanja i vaspitanja Republike Srbije dao je odobrenje, odnosno akreditaciju, na dva programa stručnog usavršavanja nastavnika i odgajatelja u nastavi na bosanskom jeziku i za naredne tri školske godine iz oblasti bošnjačke književnosti i pravopisne norme bosanskoga jezika i to za „Pravopisnu normu bosanskoga jezika“ i „Žanrovi usmene bošnjačke književnosti u nastavi na bosanskom jeziku“.

B - Službena upotreba jezika i pisma

Upotreba jezika nacionalnih manjina regulisana je prije svega Ustavom Republike Srbije, zatim o službenoj upotrebi jezika i pisma, drugim zakonima u kojima se tretira upotreba jezika i pisma kao i u drugim pravilnicima, uredbama te pravilnicima, i odlukama.

U oktobru 2022. godine Srbija je organizovala popis stanovništva, domaćinstava i stanova. U popisnom obrascu, ispitanici su mogli da navedu svoj „maternji jezik“ i svoju „etničku pripadnost“ u praznom polju. U prošlosti su rezultati po oba pitanja uticali na promociju manjinskih jezika i primjenu Povelje u mnogim aspektima, uključujući i finansiranje nacionalnih vijeća nacionalnih manjina i trajanje emitovanja programa na jezicima manjina. U prethodnim ciklusima praćenja, Komitet eksperata je stoga podvukao da se „Povelja ne odnosi samo na govornike maternjeg jezika regionalnih ili manjinskih jezika ili pripadnika nacionalnih manjina, već i na korisnike ovih jezika uopšte i bez obzira na njihovu etničku pripadnost.“

Preporuke Komiteta eksperata o tome kako poboljšati zaštitu i promociju bosanskog jezika u Srbiji:

Komitet eksperata preporučuje da srpske vlasti ispoštuju sve obaveze iz Evropske povelje o regionalnim ili manjinskim jezicima koje se ne smatraju „ispunjenim“, kao i da nastave da se pridržavaju onih koje su ispunjene. Pri tome, vlasti treba da uzmu u obzir dole navedene preporuke. Preporuke Komiteta ministara Saveta Evrope o primjeni Povelje u Srbiji ostaju važeće same po sebi. Preporuke date u postupku praćenja Povelje imaju za cilj da podrže vlasti u procesu implementacije.

I. Preporuka za hitnu akciju

a. Uključiti sadržaj o bosanskom jeziku i kulturi u nastavne planove i programe, obuku nastavnika i obrazovne materijale u redovno obrazovanje i ohrabrite masovne medije da podignu svijest o tome u izvještavanju i obuci novinara.

II. Dalje preporuke

b. Omogućiti lokalnim vlastima da objave njihove službene dokumente i na bosanskom jeziku.

c. Osigurati emitovanje javnih radio i televizijskih programa na bosanskom jeziku.

d. Podržite stvaranje novina na bosanskom jeziku koje bi izlazile barem jednom sedmično.

Od konstituiranja Odbora za službenu upotrebu jezika i pisma održano je 6. sjednice na kojima su se razmatrala razna pitanja iz nadležnosti odbora. Odbor je, počev od jula mjeseca 2025. godine, značajno intenzivirao svoj rad te je pokrenuo niz inicijativa i procesa usmjerenih na praktičnu primjenu odluka za poboljšanje službene upotrebe bosanskog jezika i pisma.

Odbor za službenu upotrebu bosanskog jezika i pisma u skladu sa svojim nadležnostima i Programom rada, tokom trećeg kvartala 2025. godine pokrenuo je inicijativu za upućivanje dopisa svim relevantnim institucijama na teritoriji sandžačkih opština i gradova. Cilj je bio da se prikupi relevantna dokumentacija i podaci o stepenu i načinu primjene odluka o službenoj upotrebi bosanskog jezika i pisma.

U svrhu sprovođenja ove aktivnosti Odbor je Izradio standardni dopis kojim se institucije obavještavaju o obavezi dostavljanja podataka i izvještaja o primjeni službene upotrebe bosanskog jezika i pisma te je u prilogu dopisa priložen upitnik kojim su detaljno tražene informacije o upotrebi bosanskog jezika u internim aktima i javnim dokumentima, dvojezičnim tablama i oznakama, službenoj komunikaciji sa građanima, kadrovskim kapacitetima za primjenu bosanskog jezika.

Na preko 100 adresa, dopisi su upućeni svim relevantnim subjektima na teritoriji sandžačkih opština gdje je uvedena službena upotreba bosanskog jezika i pisma kao i opštinama gdje to nije do sada uvedena i to u jedinicama lokalnih samouprava, školama, javnim ustanovama i preduzećima, republičkim institucijama, tužilaštvima, sudovima, itd..

Nakon dostavljana traženih informacija Odbor je izvršio sistematizaciju podataka i pripremio objedinjeni izvještaj o stepenu primjene prava na službenu upotrebu bosanskog jezika i pisma.

Od važnih zaključaka jeste da je ovim aktivnostima i uspostavljena je direktna komunikacija sa institucijama, stvoren osnov za sistematsku procjenu stanja i formiran je okvir za izradu godišnjeg izvještaja o primjeni službene upotrebe bosanskog jezika i pisma.

Istraživanjem su obuhvaćene institucije na republičkom i lokalnom nivou u Sandžaku, i to:

a) Lokalne institucije u Sandžaku

- Grad Novi Pazar (gradska uprava, 7 javnih preduzeća i 11 ustanova čiji je osnivač Grad Novi Pazar, te 11 osnovnih i 4 srednje škole, 3 medrese),
- Opština Tutin (opštinska uprava, 8 osnovnih, 2 srednje škole i 2 javna preduzeća), Opština Sjenica (opštinska uprava, 8 osnovnih, 2 srednje škole i 2 javna preduzeća),

- Opština Prijepolje (opštinska uprava, 2 osnovne, 4 srednje škole i 6 javnih preduzeća i ustanova),
- Opština Priboj (opštinska uprava, 2 osnovne i 7 javnih preduzeća i ustanova. (javna preduzeća i ustanove su odgovorili na upitnike, ali opštinska uprava nije; iako su se stekli uslovi za uvođenje službene upotrebe bosanskog jezika i pisma Opština to nije uradila);

b) Republičke institucije
- Republički fond za penzijsko i invalidsko osiguranje;
- Republički fond za zdravstveno osiguranje;
- Republički geodetski Zavod;
- Uprava za trezor Republike Srbije;
- Razvojna agencija Republike Srbije;
- Institut za Javno zdravlja Srbije " Dr Milan Jovanović Batut";
- Republički zavod za statistiku.

c) Sudovi i tužilaštva
- Osnovni sud u Priboju;
- Osnovni sud u Sjenici;
- Osnovni sud u Novom Pazaru;
- Osnovni sud u Prijepolju
- Osnovno javno tužilaštvo u Novom Pazaru;
- Osnovno javno tužilaštvo u Prijepolju;
- Više javno tužilaštvo u Novom Pazaru;
- Viši sud u Novom Pazaru;
- Prekršajni sud u Prijepolju;
- Prekršajni sud u Novom Pazaru;
- Prekršajni sud u Sjenici;
- Povjerenik za informacije od javnog značaja;
- Zaštitnik građana Republike Srbije;
- Vrhovni sud Srbije;
- Upravni sud;
- Visoki savjet sudstva;
- Vrhovno javno tužilaštvo;

- Tužilaštvo za organizovani kriminal;
- Tužilaštvo za ratne zločine;
- Državno pravobranilaštvo.

Na osnovu dostavljenih upitnika evidentno je da:

- U osnivačkom aktu i statutu ustanova i preduzeća nije predviđena službena upotreba bosanskog jezika i pisma.
- Ne postoji interni akt (pravilnik, odluka, uputstvo) koji reguliše ovu oblast.
- U službenoj prepisci sa građanima koriste se srpski jezik – ćirilica i srpski jezik – latinica.
- Bosanski jezik se ne koristi u zvaničnoj komunikaciji.
- Obrasci i formulari dostupni su samo na srpskom jeziku.
- Veb-sajt i table sa nazivom ustanove isključivo na srpskom jeziku (latinica).
- Zaposleni nisu prošli obuke iz oblasti prava manjina i službene upotrebe jezika i pisma.
- Dodatne obuke nisu sprovedene, niti su u planu.
- Nepostojanje pravnog osnova (statut i interni akti ne predviđaju bosanski jezik).
- Nedostatak obrazaca i komunikacijskih materijala na bosanskom jeziku.

Nakon analize date su i preporuke:

1. Pokrenuti inicijativu za izmjene osnivačkog akta i donošenje internog pravilnika kojim bi se regulisala službena upotreba bosanskog jezika.
2. Uvesti dvojezične obrasce i dokumentaciju (srpski i bosanski).
3. Pripremiti vizuelne elemente (table, oznake) i na bosanskom jeziku.
4. Organizovati seminare i obuke za administrativno osoblje kako bi se osposobili za vođenje komunikacije na bosanskom jeziku.
5. Ostvariti saradnju sa BNV radi pružanja stručne pomoći i dostavljanja modela dvojezičnih obrazaca.

C - Služba informisanja na bosanskom jeziku

Tokom 2025. godine Bošnjačko nacionalno vijeće je, putem Službe informisanja, izdalo više od 200 saopštenja, informacija za javnost i najava za medije. Na zvaničnom internet sajtu Vijeća objavljeno je 147 tekstova o aktivnostima i događajima od značaja za rad Vijeća, a aktivnosti su redovno predstavljane i putem zvaničnih kanala na društvenim mrežama.

U okviru svojih redovnih poslova i obaveza prema medijima, Bošnjačko nacionalno vijeće je kontinuirano organizovalo konferencije za novinare, davalo izjave i održavalo sastanke sa predstavnicima medija i organizacija civilnog društva, s ciljem pravovremenog i transparentnog informisanja javnosti o radu Vijeća.

D - Pravna služba

Tokom 2025. godine Pravna služba Bošnjačkog nacionalnog vijeća obavljala je sljedeće poslove i zadatke:

- Sastavljala je rješenja, ugovore i druga pojedinačna akta iz radno-pravnih odnosa, te pripremala prijedloge odluka Izvršnog odbora i druge pravne akte Vijeća;
- Pripremala i izrađivala interne opće akte neophodne za redovan rad Vijeća;
- Kontinuirano pratila promjene propisa u skladu sa ovlaštenjima koja pripadaju Vijeću u oblastima obrazovanja, kulture, informisanja i službene upotrebe jezika i pisma, te pružala pravnu podršku stručnim službama i saradnicima Vijeća;
- U skladu sa zakonskim obavezama, pripremila je neophodnu dokumentaciju za sprovođenje godišnjeg popisa osnovnih sredstava u Vijeću, zaključno sa danom 31. 12. 2025. Godine;
- Pratila je sudske postupke u kojima je Bošnjačko nacionalno vijeće stranka u sporu te redovno pružala neophodne informacije i dokumentaciju punomoćnicima Vijeća.

Pritužbe upućene Povjereniku za zaštitu ravnopravnosti i Zaštitniku građana protiv:

- Osudili smo diskriminaciju po osnovu vjerske i nacionalne pripadnosti od strane, direktorice Predškolske ustanove „Miša Cvijović“ u Prijepolju, koja protivustavno i protivzakonito nije dozvolila obavljanje stručne prakse studentici iz Prijepolja i povodom ovog slučaja podnijeli i pritužbe Zaštitniku građana i Povjerenici za zaštitu ravnopravnosti.
- Predsjednice Narodne skupštine Republike Srbije Ane Brnabić, zbog vjerske diskriminacije muslimana i širenja javne islamofobije u Republici Srbiji i šire;
- Generalnog direktora Javne medijske ustanove “Radio-televizija Vojvodine” Gorana Karadžića zbog nacionalne diskriminacije i sindikalnog, političkog organizovanja;
- Predsjednice Vlade Autonomne pokrajine Vojvodine Maje Gojković, zbog nacionalne i teritorijalne diskriminacije.

IV PODACI O RADU GLAVNOG UREDA, PODRUČNOG UREDA U PRIJEPOLJU I STRUČNIH SLUŽBI VIJEĆA

Tokom izvještajnog perioda Bošnjačko nacionalno vijeće je redovno izrađivalo izvještaje, presjeke stanja i informativne materijale u vezi sa radom Vijeća, te pripremalo zapisnike, transkripte, obavještenja, preglede i druge službene dokumente.

Glavni ured, Područni ured u Prijepolju i službe Vijeća kontinuirano su radili na unapređenju transparentnosti rada institucije, što je uključivalo redovnu komunikaciju sa javnošću i dostupnost informacija o aktivnostima Vijeća. U skladu s tim, uspostavljeni su i održavani sastanci sa predstavnicima medija i nevladinog sektora, dok se internet stranica Vijeća i zvanični profili na društvenim mrežama redovno ažuriraju i koriste za objavljivanje saopštenja, informacija i javnih poziva.

Bošnjačko nacionalno vijeće je u 2025. godini izradilo više od 500 jedinstvenih službenih dokumenata (dopisa, izvještaja i drugih poslovnih i primljenih akata). Obrađeno je preko 100 poštanskih pošiljki i više od 2600 elektronskih dopisa (emailova), koji su uredno evidentirani, proslijeđeni nadležnim službama i riješeni u propisanim rokovima. Za to vrijeme Vijeće je uputilo preko 2000 emailova na više od 10000 adresa.

Također, Vijeće je tokom izvještajnog perioda, putem službenih kanala, redovno dostavljalo akte, dopise, obavještenja i izvještaje svim relevantnim institucijama, organizacijama i pojedincima.

Radno angažovana lica u Glavnom uredu i Područnom uredu Vijeća čine stručnu službu, koja je, pored izrade dokumenata, dopisa, odluka, mišljenja i drugih akata, svakodnevno uključena u operativne poslove i aktivnosti Bošnjačkog nacionalnog vijeća.

U djelokrug rada Stručne službe spadaju sljedeći poslovi:

- redovno informisanje nadležnih organa, predsjednika Izvršnog odbora, sekretara i predsjednika odbora o svim obavezama, planiranim aktivnostima, pozivima, dopisima i zahtjevima, kao i pribavljanje potrebnih odgovora, zaključaka i stavova radi nesmetane realizacije aktivnosti Vijeća;
- pozivanje, obavještavanje i dostavljanje materijala, te prosljeđivanje zaključaka i mišljenja organima, predsjednicima odbora i tijela Vijeća, autorima planova i udžbenika, saradnicima, profesorima i nastavnicima;
- organizacija sastanaka, događaja, manifestacija, skupova i prijema u prostorijama Vijeća (pozivanje i zakazivanje, potvrđivanje prisustva, priprema prostora, ozvučenje, organizacija protokola, prijem gostiju, realizacija keteringa i dr.);
- pružanje tehničke podrške svim aktivnostima Vijeća, uključujući izradu izvještaja, slikanje, snimanje i pripremu zapisničke dokumentacije;
- preuzimanje obaveza u vezi sa pozivima za sastanke, skupove, manifestacije, seminare i okrugle stolove (informisanje učesnika, postavljanje događaja na Google kalendar, priprema materijala, organizacija prevoza i putovanja i dr.);
- izrada izvještaja, zapisnika i službenih materijala, preslušavanje i obrada materijala, te priprema transkripata sjednica, sastanaka, skupova i drugih događaja;

- prekucavanje i umnožavanje materijala za potrebe organa Vijeća;
- izrada kompjuterskih priprema za štampu za potrebe Vijeća (pozivnice, čestitke, bilbordi, roll-up baneri, table za događaje i manifestacije i dr.);
- redovno provjeravanje pristigle pošte (e-mail i pisarnica Vijeća), njeno zavođenje, umnožavanje i obavještavanje sekretara Vijeća, predsjednika Izvršnog odbora i predsjednika odbora, u skladu sa potrebama Vijeća;
- obezbjeđivanje materijalnih sredstava za rad Vijeća, održavanje opreme i računara;
- realizacija plaćanja pristiglih računa i obaveza Vijeća;
- organizacija, zakazivanje, realizacija i pružanje logističke podrške sastancima, skupovima i seminarima;
- izrada finansijskih izvještaja za Kancelariju za ljudska i manjinska prava i priprema projektne dokumentacije za konkurse i druge programe;
- zavođenje svih dokumenata Vijeća u elektronskoj i papirnoj formi, kao i uređivanje, sređivanje i arhiviranje dokumentacije Vijeća;
- slanje dokumenata Vijeća nadležnim institucijama i pojedincima, kao i prosljeđivanje primljenih dokumenata odgovarajućim licima u Vijeću;
- komunikacija telefonom i elektronskim kanalima u vezi sa sastancima, obavezama i tekućim poslovima.

Radno angažovana lica u Vijeću, stručni saradnici za oblasti obrazovanja na bosanskom jeziku, kulture, službene upotrebe bosanskog jezika i pisma, informisanja, kao i Pravna služba Vijeća i Služba za finansije sačinili su ovaj izvještaj.

U Novom Pazaru,
26.12. 2025. godine

Esma Brunčević
Nusreta Brunčević
Jasmina Salihović
Dina Ziljkić
Saima Brunčević
Eldin Jejna
Melida Hajrović

Bošnjačko nacionalno vijeće
za Stručne službe:

Samer Jusović, šef Kabineta predsjednika Vijeća